

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 4. Casus & Excommunicationes Pontifici reservatæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

Pars 3. tr. 2. cap 3. De Impedim. Absol. & c. 231
validè ab isto peccato absoluere. Potest tamen
absoluere eandem personam, aut aliam, pro eo
tempore quo tantum cum alio suo Confessario
carnaliter peccavit. Peccatum hoc complicitis,
prout verba sonant, ut censeatur reservatum,
non requirit ut copula intervenerit, sed tantum
ut fuerit peccatum carnale, quale essent tactus
graviter impudici, aut alij actus externi morta-
liter peccaminosi in genere luxuriæ. Tam dete-
stabile, & noxium est hoc peccatum, ut meritò
vocetur incestus sacrilegus. utpote inter patrem,
& filiam spiritualem: ideòque secundum anti-
quos canones pro pæna talis copulæ decreta fuit
peregrinatio 22. annorum, ex præscripto Cæle-
stini Papæ, ut habetur tom. 1. Concil. fol. 157.

Ex præmissa Expositione Casuum Episcopa-
lium, facilius etiam discernes, quomodo proce-
dendum sit circa Casus sequentes Pontifici re-
servatos, dum circa illos actiones particulares
occurrunt. Porrò, quando à casibus Pontifici
reservatis possint etiam Episcopi absoluere, re-
peries infra *Cap. 4. in fine.*

CAPUT IV.

Casus & Excommunicationes Pontifici reservatæ.

§. I. *Reservata in Bulla Cane Domini.*

Prima est, excommunicatio in Hæreticos cu-
juscunque Sectæ: eorumdem fautores, li-
bros ipsorum legentes, tenentes, aut imprimen-
tes; atque in schismaticos.

Secunda in appellantes ad futurum Concili-
um, ac eorum fautores.

Tertia,

Tertia, in Piratas, & eorum receptatores, atque fautores.

Quarta, in eos, qui naufragorum Christianorum cujuscunque generis bona etiam in littoribus inventa furripiunt.

Quinta, in imponentes nova pedagia & gabellas, vel augentes.

Sexta, in falsificantes litteras Apostolicas, aut Supplicationes à quocumque autoritatem habente signatas, aut falsò fabricantes litteras Apostolicas.

Septima, in deferentes arma, aut alia usui bellico idonea ad Turcas, aut alios Christiani nominis inimicos: vel ad Christianæ reipub. statum pertinentia iisdem in damnum Christianorum annuntiantes.

Octava, in impediens eos, qui victualia, & alia necessaria ad Romanam Curiam convectunt.

Nona, in eos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, vel ab ea recedentes, suâ, vel aliorum operâ, & sine jurisdictione vexant in Curia commorantes.

Decima, in eos, qui lædunt Romipetas ac Peregrinos in urbe morantes, vel abeuntes.

Undecima, in offendentes S. R. E. Cardinales & alios Prælatos.

Duodecima, in lædentes eos, qui per se, vel per alios recurrunt ad Romanam Curiam pro suis negotiis.

Decimatertia, in eos, qui à gravamine, vel futurâ executione litterarum Apostolicarum appellunt ad potestatem laicam.

Decimaquarta, in eos, qui impediunt & prohibent expeditiones litterarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum ad gratias impetrandas.

Decima

Decimaquinta, in Judices sæculares, qui Ecclesiasticam libertatem tollunt, aut in aliquo perturbant.

Decimasexta, in eos, qui imdediunt Prælatos, ne suâ jurisdictione utantur, quiq̃ illorum, vel Delegatorum judicia eludentes ad Curiam sæcularem recurrunt, aut contra illos decernunt, atque in his præstantes auxilium.

Decimasseptima, in usurpantes Sedis Apostolicæ, & quarumcumque Ecclesiarum jurisdictiones, vel etiam fructus sequestrantes.

Decimaoctava, in imponentes decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesiis, Monasteriis, aut eorum fructibus.

Decimanona, in Judices sæculares, qui se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus contra Ecclesiasticas personas.

Vigesima, in occupantes terras Ecclesiæ Romanæ, & illius jurisdictionem usurpantes.

§. 2. *In Decreto & Decretalibus Papæ reservata.*

Prima est excommunicatio, in percussorem Clerici, vel Monachi, lata in Cap. Si quis suadente diabolo 17. quæst. 4.

Secunda est, lata à Delegato Papæ in eum, qui rei judicatæ parere contemnit: illa enim post annum transactum manet reservata Papæ, Cap. Quærenti, de officio Delegati.

Tertia est, excommunicatio promulgata ab Episcopo in eos, qui literas Apostolicas falsas habentes, non destruunt eas, aut non resignant intra viginti dies; postquam enim contracta fuerit, recurrendum est ad Summum Pontificem pro Absolutione: Cap. Dura. de crimine falsi §. Adicientes.

Quarta

Quarta est, lata in sacrilegos, qui violenter Ecclesiam confregerint, eamque spoliare non dubitaverint: Cap. Conquesti, de sentent. excommunic.

Quinta est, quâ Papa excommunicat Clericos, qui cum excommunicatis à se, communicant in divinis, illorumque Absolutionem sibi reservat: Cap. Significavit, de sentent. excommunic.

Sexta est, lata in incendiarios, qui postquam sunt per Ecclesiæ sententiam publicati, pro Absolutionis beneficio ad Sedem Apostolicam sunt mittendi. Cap. Tua nos, de sentent. excomm. in sexto.

Septima est, lata in eos, qui in personis, aut bonis suis gravant illos, qui sententiam excommunicationis, suspensionis, aut interdicti in aliquem tulerit: ab ea enim per Sedem tantum Apostolicam tales absolvi posse, si in ea sententia spatio duorum mensium perseveraverint, habetur ex Cap. Quicumque eodem tit. & libro.

Octava est, lata ibidem Cap. *Eos qui*, in illos qui post Absolutionem à priore excommunicatione reservata à Papa obtentam sub conditione comparendi coram ipso Papa, vel satisfaciendi parti læsæ, talem conditionem negligunt implere tempore debito.

Nonam omitto, contra inferentes violentiam S. R. E. Cardinalibus item Episcopis in Clement. *Si quis*, de pen. Quia continentur etiam in Bulla cœnæ.

§. 3. In Clementinis & Extravagantibus Excommunicationes reservate.

Prima habetur in Clementina I. de Hæreticis, §. Verum, contra Inquisitores, vel eos, qui ipsorum vices gerunt, seu loco ipsorum, ad illud officium gerendum deputantur; si in usu ejusdem officij ita deliquerint, ut odij, & cæterorum ibi positorum obrentu, contra justitiam & conscientiam suam, omiserint contra aliquem procedere, ubi fuerit procedendum super hujuscemodi pravitate; aut obrentu eodem, pravitatem ipsam, aut impedimentum officij imponendo, eum super hoc præsumpserint quoquo modo vexare.

Secunda est, in Clementina, Religiosi, de Privilegiis: lata contra Religiosos, qui præsumpserint Sacramenta Extremæ Unctionis, aut Eucharistiæ ministrare, vel matrimonia solemnizare, sine parochialis Presbyteri licentia speciali; vel excommunicatos à Canone præterquam in casibus, ipsis à Pontifice concessis, absolvunt &c.

Tertia est, lata in Clement. Cupientes, §. sane, de pœnis, in Religiosos ac in Clericos seculares violantes Constitutionem Bonifacij, Cap. i. de sepulturis, in sexto, ne aliquis Clericus secularis, aut Religiosus inducat quempiam ad votandum, jurandum, vel fide interposita, seu aliàs promittendum, ut apud eorum Ecclesias sepulturam eligat, vel jam electam ulteriùs non mutet.

Quarta habetur in Clement. Gravis, de sentent. excom. lata in violantes interdictum per unam ex quatuor actionibus ibi positis.

Quinta

Quinta excommunicatio est in Extravag. Prima inter communes, de sepulturis, lata in laecerantes & exenterantes corpora defunctorum hominum, ut conserventur, vel ut decoquantur, ut ossa possint in alia loca transferri.

Sexta, in Extravag. 1. Commun. de Simonia, contra eos lata; qui dant vel recipiunt aliquid ob ingressum Religionis per modum pacti & conventionis.

Septima, in Extravag. 1. de Regularibus, in qua Martinus IV. prohibebat, ne Religiosi mendicantes ad aliam Religionem transeant, excepta Carthusiensi, absque Sedis Apostolicæ licentia speciali.

Octava, lata in Extravag. commun. de simonia, quam ij incurrunt, qui simonia peccatum committunt; intellige autem de simonia reali consummata, id est, in qua de facto datum & acceptum est temporale pro spiritali.

Nona est in Extravag. communi, Grave nimis, de Reliquiis & venerat. Sanct. lata à Sixto IV. in præsumentes affirmare, illos qui credunt, aut tenent, beatissimam Virginem, ab originali peccato fuisse præservatam propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, vel etiam eos, qui Conceptionis officium celebrant; vel Conciones audiunt eorum qui ipsam sine macula peccati conceptam esse prædicant, vel libros talem doctrinam continentes pro veris legunt, tenent, vel habent; vel alicujus peccati reatum incurrere. Ubi idem similiter excommunicat eos, qui affirmant hæresim esse, vel peccare mortaliter eum, qui docuerit, aut afferuerit beatam Virginem in peccato originali conceptam esse.

§. IV. *Alia Excom. reservata, extra Corpus Iuris
& Bullam Cæna.*

Prima est, à Leone X. in Concilio Lateranen-
si lata in Prædicatores, qui contraverint
eis, quæ ibidem prohibentur; quorum primum
est, ut Evangelicam veritatem & sacram Scrip-
turam, juxta Doctorum Ecclesiæ declarationem
pertractent; nihilquæ adiciant contrarium, aut
disonum sacre Scripturæ: Secundum est, ut
tempus præfixum futurorum malorum, vel ad-
ventus Antichristi, aut certum judicij diem præ-
dicere non præsumant. Tertium, ne illa futura
quasi specialiter revelata dicant, aut alienas ina-
nesque divinationes asseverent. Quartum, ut à
Prælatorum, aliorumque Superiorum detractio-
ne abstineant.

Secunda excommunicatio habetur ex quodam
proprio motu Pij V. qui incipit, Regularium
personarum, lata in feminas, quæ ingrediuntur
in Monasteria Carthusiensium, & aliorum viro-
rum vitam regularem agentium.

Tertia, ex ejusdem Pontificis Constitutione,
quæ incipit, *Intolerabilis*, lata in eos, qui commit-
tunt crimen Simonie, confidentiæ beneficiæ;
ut censentur tum alij, quorum ibidem mentio
est, tum ij, qui beneficium recipiunt ab aliquo,
sub confidentia, quod illud postea eidem resti-
tuent, vel alteri dabunt, vel fructus ejus, aut
eorum partem aut pensionem eidem, vel alteri
solvent.

Quarta est, quam Concilium Tridentinum
Sess. 22. cap. 11. de Reform. fert in quoscumque,
sive Clericos, sive laicos, qui præsumunt usur-
pare quæcumque arte, aut modo, bona, res, jura,
fructus,

238 Pars 3. tr. cap. 4. Casus & excom. reserv.
fructus, redditus, aut jurisdictiones alicujus Ec-
clesiæ, vel beneficij sæcularis, montium pieta-
tis, vel aliorum piorum locorum, vel impedi-
entes, ne percipiantur ab eis, ad quos jure perti-
nent. Has omnes, earumque explicationem fu-
sius tradit Suarez Tomo 5. in 3. part. disp. 21. & 22.
Bonac. d. 2. q. 5. p. 3. Layman l. 3. tr. 5. p. 2. c. 5.

Sunt & aliæ Censuræ in posteriorum Pontifi-
cum Bullis reservatæ, ut in Bulla Urbani VIII.
contra eos, qui de Gratia & libero arbitrio sine
speciali Sedis Apostolicæ licentia tractatus e-
dunt. Et in Bulla Alexandri VII. contra eos,
qui quovis modo contra piam sententiam de
Immaculata B. V. Conceptione, ejusque Festum
seu cultum aliquid publice vel privatim, voce
vel scripto loqui, tractare, disputare ausi fuerint,
vel argumenta contra illa adferre & insoluta
relinquere. Et quædam his similes censuræ, quæ
in aliis controversiis emanarunt. Ut sunt varix
excommunicationes recentiores Pontifici refer-
vatæ, contra docentes, aut defendentes certas
Propositiones sive damnatas in Bullis dogmaticis,
sive prohibitas in particularibus Decretis:
nec non contra legentes, imprimentes &c. cer-
tos libros ac libellos à Sede Apostolica prohibi-
tos. Prædictis casibus Pontificiis multum ac-
commodari poterit Expositio supra tradita de
singulis casibus Episcopalibus.

Annotatio, de potestate Episcoporum circa prædicta.

AD levandum necessitatem recurrendi ad
Pontificem in quovis casu circa tot delicta
per adjunctam excommunicationem ipsi refer-
vata, statutum & in Conc. Tridentino ut Epi-
scopi à casibus Pontificiis saltem occultis possint
absolvere.

absoluere, juxta tenorem verborum ipsius Concilij quæ sic habent Sessione 24. de reform. cap. 6. *Liceat Episcopis in irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus (exceptâ eâ quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum) dispensare, & in quibuscunque casibus occultis, etiam Apostolica Sedi reservatis, delinquentes quoscunque, subditos in Diocesi sua per seipso, aut Vicarium ad id specialiter deputandum, in foro conscientie gratis absoluere. Idem & in Hæresis crimine in eodem foro conscientie eis tantum, & non eorum Vicariis sit permissum.*

Ex his summatim facile colliges, à quibus, qualiter, & per quos in casibus Pontificiis possit Episcopus in foro conscientie absoluere, aut dispensare. Per casum vel delictum occultum non debet casus ille tantum intelligi qui ad nullius notitiam exterius pervenit, sed ille qui à paucis scitur, & facile possit tergiversando celari: ex illis enim minus timeri potest scandalum, aut publica incommoda: uti etiam videtur intelligere Navarrus *cap. 27. num. 255.*

Conceditur etiam in casibus prædictis peculiaris potestas Episcopis, quando non datur recursus ad Sedem Apostolicam, ut si impediatur periculum mortis, aut gravis morbi, si sit pauper, aut mulier, aut puer, aut alteri serviens, aut itineris laboribus impar.